

PLANINSKI VESTNIK

GLASILO „SLOVENSKEGA
PLANINSKEGA DRUŠTVA“

XXIII. LETNIK

1923

ŠTEV. 7

Ponesrečen izlet.

Spisal Janko Mlakar.

Lojzu in meni se je zahotelo po ledenikih. Seveda nisva imela tako visokoletečih načrtov kakor l. 1914, ko sva nameravala tretjič poskusiti srečo na Mont Blancu. Kajti smilili so se nama Švicarji in Francozi, pa jih nisva hotela s svojimi dinarji — oškodovati. Zato sva se zadovoljila z Visokimi Turami. Naredila sva si lep, da, preimeniten načrt; tako lep, da sem se vedno bal, da se nama ne bo posrečil. — In res, vse je kazalo, da se tura ne izvrši.

Najprej sem si jaz pri nekem skoku — prosim, pa ne na Triglavu, marveč doma, v sobi — pohabil desno peto na nogi (če se prav spominjam, je bila res desna, prisegel pa ne bom). Takrat sem spoznal, da se tudi pri nas vidi lahko ponočno solnce, in ne le na severnem tečaju, in sicer ne samo eno, marveč kar tri naenkrat. Vsaj jaz sem jih dobro in razločno videl troje, ko sem priletel z desno peto na tla. Kot človek, ki je vaje padcev in pri takih prilikah običajnega prikazovanja solnc in zvezd, nisem prav nič zastokal, marveč sem še celo veselo vzkliknil: „Hvala Bogu, da je jutri Svečnica, ne pa Vidov dan!“

Dober mesec potem mi je sporočil Lojze, da se mu je splašil konj — morda je bila tudi kobila, ker se ženski spol raje plaši, — le zlomljenemu ojesu se ima zahvaliti, tako je dostavil z zadovoljstvom, da ga ni našla smrt v črevljih, in to celo v neokovanih. Hribolazec, veleturist, pa ubiti se na ravni vozni cesti, ta sramota! — Nekaj tednov pozneje mi zopet piše o novi sreči v nesreči. Ko se je vračal iz Kostrevnice v Poljčane, je skočil, ker je bila tema, v neko rupo z glavo naprej, mesto z nogami. Pri svitu več solnc, ki so se mu pri tej priliki ukresala v glavi, pa je kljub prevratnemu položaju našel tudi svojim nogam pot za izhod iz rupe.

Ko sem bral to sporočilo, sem zopet vzkliknil: „Hvala Bogu, da je doseženo število nesreč, ki ga zahteva pregovor „v tretje gre rado!“ Toda motil sem se. V svojem optimističnem naziranju nisem pomislil, da se mora pregovor izpolniti na eni in isti osebi. In izpolnil se je. . .

Za Ture sva se hotela malo trenirati. Za trenažo sva si izbrala Triglav, Škrлатico in Križko Steno. Do Kredarice je šlo vse srečno. Tu sem pa poročil mlad muzikaličen par. V zahvalo, da sem ju pripravil ob zlato svobodo, sta me nevesta in ženin povabila na svatovščino. In tako sem jaz čakal na gostijo, Lojze se je pa odpravil z dvema gospodoma, ki sta se nam bila v Bohinju pridružila, proti Vratom. Obljubil sem jim, da pohitim takoj za njimi, kakor hitro bi zadostil svoji svatovski dolžnosti. No, pohitel sem za njimi, še preden se je začelo izpolnjevanje teh dolžnosti.

Preteklo je komaj dobre pol ure po njihovem odhodu, ko se prikaže med vrati obednice gospod profesor Držaj, eden izmed Lojzovih tovarišev, in mi pomigne, naj stopim v vežo. Takoj sem spoznal, da se je prigodila nesreča.

„Gospod župnik je padel in si je menda zvil nogo, najbrže si jo je pa celo zlomil“, pravi in si otira pot, ki mu je lil po obrazu.

Lahko si mislite, kako me je ta vest iznenadila. Takoj naročim oskrbniku Arhu, naj pride z nosilnico za nama, sam pa odhitim za g. Držajem na kraj nesreče.

Med potjo sem izvedel natančneje, kako se je pripetila nezgoda. Prišli so čez sneg na tiste gladke plošče, čez katere se vzpenja pot izpod Begunjskega vrha proti Kredarici. Ko stopi Lojze na neko precej poševno, opozori tovariša v pokroviteljskem tonu: „Tu ni nikdar previdnosti preveč.“ Komaj je izustil zadnjo besedo, je bil že na tleh. Izpodrsnilo mu je in padel je z vso težo svojih petinosemdesetih kil na desno nogo, ki se mu je podvila. Vzkliknil je bolešno in postal blede ko zid. Gospod Držaj mu je takoj prihitel na pomoč in mu trdo povezal pohabljen nogo, nato je odhitel pome.

Ko prideva do tiste nesrečne plošče, je Lojze še vedno ležal na nji. Ko me ugleda, mi pravi: „Vidiš, smolo sem imel. Morala bova pač Ture odložiti za kakih štirinajst dni.“ No, jaz sem imel takoj slutnjo, da so Ture odložene za celo leto, če ne za vedno. Medtem pride tudi Arh s svojim sinom in s par turisti. Lojza naložimo na nosila in ga odnesemo na Kredarico, od koder je pred komaj dobro uro odšel vesel in zdrav. Tu mu odvijem povoj in mu pogledam nogo. Bila je na gležnju in nad njim hudo otekla in že višnjevkasta. Takoj sem spoznal, da je stvar resna.

„Lojze“, mu pravim, „noga ni izvinjena, marveč bo najbrže kaj hujšega. Drugega izhoda ni, kakor da te spravimo takoj v bolnišnico.“

K sreči smo takoj dobili štiri nosače in kaki dve uri potem, ko se je bila nesreča pripetila, smo se že odpravili v dolino. Ozrl sem se na Razor, Škrлатico in Visoke Ture, ki so se v svojih ledenih oklepkih

bliščale na modrem obzorju. Bridko mi je postalo pri sreči, ko sem pomislil, da z Lojzom morda nikdar več ne bova po njih hodila . . .

Krenili smo po stari stezi proti Velemu Polju. Ker sva z g. Držajem hitro snežišča sproti prekopavala, smo bili v dveh urah že tam. Pri Vodnikovih kočah smo enega nosača premenjali in si nekoliko počili. Tu je Lojze zopet postal dobre volje.

Ležal je na nosilih, vlekel iz svoje kratke pipice in razlagal pomen svoje nezgode: „Vidiš, Janko, jaz sem čisto zadovoljen, da se mi je to prigodilo. Bog me je dvakrat opominjal, naj ne hodim v Visoke Ture; ker sem pa vedno še tja silil, mi je pot popolnoma preprečil. Kdove, kaj bi se nama bilo tam pripetilo. Tu je šla noga, tam bi bila pa morda šla glava.“

Jaz sem mu že takrat dal prav, ko sem ga žalostno gledal na nosilih v Vernarjevem vznožju, še bolj sem bil pa prepričan o resničnosti njegovih besedi, ko sem se boril s snegom in viharjem na Säuleckovem pobočju.

Po kratkem odpočitku se odpravimo naprej, da bi nas ne zajela noč že na Toscu. In res smo prišli v temo šele na poti, ki se vije od izvira Mostnice proti Čiperjam. Na jugu je razsajala huda ura. Gore na goriški meji so bile v enem samem ognju, in grmelo je kar naprej. V medli svetlobi dveh svetilk smo hiteli, kar smo le mogli, da bi ušli preteči nevihti. K sreči je zavil sem od Triglava močen sever, ki je ni pustil črez mejo.

Ura je bila že enajst, ko smo prišli do prvih stanov na Uskovnici. Prenočili smo v neki znani koči in drugo jutro smo bili ob štirih zopet na potu. Ob eni uri popoldne je bil Lojze že v bolnišnici in še isti dan röntgeniziran. Slika je pokazala, da je kost nalomljena in iz sklepa vržena.

Tri letne čase je zdravil nogo, a popolnoma trdna še sedaj ni. Po ravnem hodi bolj težko, lažje mu gre navzdol, najlažje pa navkreber. Zato se bavi z mislijo, da bi se preselil v kako župnijo, ki je v samih klancih. Letos bodo imele gore pred Lojzom mir, ker mora nesti nogo v morje kopat; zato se tudi v pismih podpisuje: „Turist v začasnem pokoju.“ — Žalosten sem bil, ko sem se poslovil v bolnišnici od ljubega ponesrečenca, in žalostno sem gledal doma cepin, vrv, dereze, specialne zemljevide Visokih Tur in bankovec za 50.000 avstr. K, pri katerem sem izgubil ravno polovico nakupne cene. Črez nekaj dni pa dobim pismo od prijatelja Franceta, od tistega, ki včasih na ljubljanskem kolodvoru pošilja vlake na vse štiri strani sveta, da bi rad šel z menoj mesto Lojza v Ture. In tako se mi je vendar-le izpolnila želja, da sem se po devetih letih zopet enkrat peljal črez državno mejo.

Ker sem odšel iz Bohinja v dežju, sem imel po svoji stari navadi in dolgoletni izkušnji trdno upanje, da me čaka v Turah lepo vreme. To upanje se je polastilo tudi tovariša Franceta, ko so v Podroščici prodrli solnčni žarki skozi oblake. V Beljaku je bilo že vse jasno, in ko sva v Mallnitzu izstopila, so naju pozdravile velike luže. „To je znamenje, da ni dolgo, odkar je deževalo. Zrak se je sedaj izčistil, in po dežju je najlepše po gorah hoditi.“

Tako sem razlagal Francetu postanek tistih luž, in on mi je pritrdil. Toda videl sem, da mu to pritrevanje ni prišlo prav iz srca, kajti oziral se je s preveč skrbnim obrazom po gorah, ki so imele sive mokre kučme, potegnjene globoko čez ušesa.

Namenjena sva bila v „Artur v. Schmidt-Hütte“, kamor se iz Mallnitsa pride prav lahko v pičlih štirih urah. Ker je bilo še zgodaj popoldne, sva imela dosti časa. Pot je še precej dobro zaznamenovana.

Najprej greva čez tir na cesto in nekaj časa po dolini navzdol. Kmalu se pa obrneva v breg. Steza se vije precej strmo po pobočju Dössenerberga mimo posameznih kmetij. Pri kmetu Eggerju sva imela lep razgled daleč doli po dolini. Lepo se morajo tu videti tudi vrhovi pogorja Goldberg, a niso bili toliko vljudni, da bi se nama bili odkrili. Pri neki žagi prideva v Dössenertal. Od tu dalje vodi pot vedno ob bregu deročega potoka, po katerem se vsa dolina imenuje. Hodila sva komaj dobro poldrugo uro in že sva bila na Dolnikovi planini. Tu pred seboj zagledava dva visoka praga, nad njima pa Säuleckovo piramido, ki sva si jo hotela naslednje jutro na poti na Hochalpenspitze privoščiti. Ker so na tej strani viseli oblaki jako visoko, in se je tuintam pokazal kot vzorec celo kos modrega neba, se je najina nadeja na lepo vreme dvignila za nekaj stopinj.

Skozi posekan gozd prispeva nato do Korathütte (1594 m), ki leži ob majhnem jezercu. Ker nisva nikjer kosila, sva tu malo počila in uredila najine notranje razmere. Sedela sva v podnožju prvega, 400 m visokega praga, vrh katerega se razprostira sočna Eggerjeva planina, in gledala slapove, ki so še precej veliki in lepi.

Odtok Dössenerskega jezera, ob katerem leži Schmidtova koča, hiti namreč po najkrajšem potu v Mallniško dolino. Prvi prag pod jezerom preskoči kar v enem, a bolj kratkem skoku, na Eggerjevi planini se malo umiri. Ko mu pa tu zmanjka tal se vrže v par drznih skokih v dolino. Kakor se vidi, je za žejo na tem potu dobro poskrbljeno.

Po kratkem, a izdatnem počitku se napotiva po stezi navzgor. Izpeljana je v mnogih in ne preveč strmih ovinkih. Ko prideva na vrh, zagledava pred seboj prostrano planino in sredi nje lepo zidano

hišo „Eggeralm“. Zelo je podobna Schmidtovi koči, in posestnik jo je tudi zato postavil, da ji prestreza turiste, katere utruja strmi prag.

Onstran planine prideva čez nizko ledeniško grobljo v osušeni kotel „In der Lacken“. Tu se začne drugi prag, ki je dokaj nižji od prvega. Že se je jelo mračiti, ko sva dospela po strmih ovinkih do jezera in koč (2281 m).

V prijazni spalnici odloživa nahrbtnika, potem pa greva v prostorno toplo kuhinjo, ker je bilo v obednici premrzlo. Razven par dijakov in enega starejšega gospoda ni bilo videti drugih gostov. Nekaj turistov je namreč že šlo počivat. Bila sva dobro postrežena in najina slovenska govorica ni nikogar razburila. Samo pri računu je opomnila oskrbnica, da morava dražje plačati, ker sva „Ausländer-ja“.

Drugo jutro se odpraviva ob petih proti Säulecku. Namenjena sva bila po grebenih na Hochalpenspitze (3345 m) in od tod čez Gross Elend Kees v Osnabrückerhütte. Pot („Detmolder Weg“) je na težkih mestih zavarovana. Vendar naju je oskrbnica opozorila, naj dobro paziva, ker je mnogo klinov izruvanih in več žic potrganih.

Vreme ni kazalo ne dobro ne slabo. Vrhovi so bili nad triglavsko višino pokriti; ker se je pa tuintam malo svetlikalo in je čez Mallniško škrbino pihal mrzel veter, sva imela upanja, da se utegne narediti lepo vreme.

Od koč naju pripelje steza v strmih ovinkih na Jezersko planino. Čisto malo sva hodila po zelenih tleh in že sva stopila na sneg. Bil je popolnoma svež; zato se nama je mestoma udiralo precej globoko. Mesto da bi bila megla pred nama bežala, nama je prišla celo naproti. Zato je bilo še težje slediti pot, ki je bila z markacijami vred skrita pod snegom. Čim višje sva prišla, tem več je bilo snega in tem silnejši je bil veter. Ko pa prispeva na snežišče Vel. Gösskara, se je veter razvil v pravcat vihar, ki nama je nosil snega kar naravnost v obraz. Udiralo se je nama čez kolena in šlo je silno počasi naprej. Tako sva porabila do vrh Säulecka (3087 m) mesto poltretje ure ravno še enkrat toliko.

Videla sicer nisva nikamor, pač pa je imel France to zadoščenje, da je prvokrat stal 3000 m visoko. Zato sva jo takoj obrnila. Ko prideva do razpotja, kjer se odcepi Detmoldtska pot, se megla za hip dvigne in nama milostno dovoli pogled v Veliki Goss Kar. Da pokaževa dobro voljo, se napotiva po stezi, katero sva pod snegom bolj duhala kakor videla. Ko pa prikobacava — hoja se tako udiranje v sneg pač ne more imenovati — do velike skale, za katero je zijala precejšnja špranja, se spomniva, da bi bilo dobro, če bi se malo okrepčala. Zato se zrineva v tisto zavetje, dasi prostor ni bil posebno

pripraven ne za obed, ne za počitek. Sedela sva sicer mehko, ker je sveži sneg navadno mehak, ne morem pa trditi, da tudi udobno in toplo, ker ni nobena špranja udobna, sneg pa je bil nedvomno mrzel, dasi fiziki trde, da sneg greje. To dobroto sva pa le uživala, da nama je sneg zanašalo samo v hrbet, ne pa tudi v obraz.

Po obedu sva začela posvetovanje, in sicer ne kakor Indijanci pri ognju, marveč v viharju in snegu. Kadilo se nama je pa obema iz ust, samo da ne od kajenja in „mirovne pipe“. Isto tako mrzlo in brez ognja je bilo tudi posvetovanje.

„Od tu imava še štiri ure do Hochalpenspitze, ki je tam-le“, hotel sem reči, „skrita v megli“; a France se je takoj ozrl po nji in ravno tako ročno mu je zabrusila burja pest snega v obraz. Seveda se po tej izkušnji ni več oziral.

„To pa samo v lepem vremenu“, nadaljeval sem; „danes bi rabila najmanj sedem ur, ko je vse zasneženo, in bi morala hoditi na vrvi. Sedaj je ura enajst, in če se vse dobro izide, sva ob 6 zvečer na Hochalpenspitze. In če bova imela srečo, da ne zaideva na Gross Elend Kees-u, prideva lahko „že“ ob desetih ponoči v Osnabriško kočo. Vso pot hova pa videla to, kar sedaj vidiva — meglo, in čutila to, kar sedaj čutiva — burjo in mraz. Zato se meni zdi, da storiva najpametneje, da greva nazaj.“

Ker je bil France istega mnenja, sva se obrnila nazaj. Navzdol je šlo veliko hitreje, ker ni bilo treba iskati pota in nama je burja brila v hrbet.

Sprva sva jo nameravala mahniti kar naravnost v Mallnitz. Toda oskrbnica nama je svetovala, naj ostaneva raje v Schmidtovi koči, češ, da je v Mallnitzu vse prenapolnjeno. Sumila sva malo, da govori v lastno korist, toda pozneje sva se prepričala, da je govorila resnico. In tako sva ostala še eno noč ob Dössnerskem jezeru.

Koča ima krasno lego, ki pa pride do veljave le ob jasnih solčnih dneh, ko se boči nad vso pokrajino jasno nebo in si ogledujejo Säuleck in drugi vrhovi svoje sive glave. Jaz sem prišel tisto popoldne večkrat iz koče, sedel na jezersko obalo, da bi si zbujal prijetna hribolazka čustva, toda mraz in burja sta jih potlačila. še preden so se utegnili zbuditi. Prijeten užitek sem imel šele tedaj, ko sem se zatekel nazaj v toplo kuhinjo.

Drugo jutro ni kazalo ravno slabo. Skušalo se je celo nekoliko jasni. Säuleck sam sicer ni bil čist, zato so se znebile nadležnih meglenih ogrinjač vse gore, ki obdajajo Dössnersko dolino. Tudi nekatera snežišča v Goldberški skupini so se dobro videla, in solnčni žarki, ki so se poigravali po njih, so nama dajali novega upanja. Zato

sva sklenila opustiti Hochalpenspitze in Ankogel ter iti v Haggener Hütte, od tod pa drugo jutro na Sonnblick.

Najprej se v Mallnitzu „Pri treh gamzih“ dobro odteščava, potem pa kreneva po dolini navzgor. Mimo prijazne Mojsisovičeve vile prideva najprej na Mallnitz Alm, kmalu nato pa črez zmerno strm prag na Jamnikovo planino. Imena, kakor Mallnitz, Dolnig, Jamnig, nam kažejo jasno, da so nekaj tod gospodovali Slovenci.

Vrh praga se nenadoma odpre pogled na razsežno, skoraj ravno in z mnogimi bistrimi potoki prepreženo planjavo, ki sega noter do pobočja Geiselkopfov. Te nama je žal še vedno zakrivala zavičljiva megla. Toda prišlo je še slabše. Megle so lezle vedno bolj doli in slednjič sva komaj razločila drogove, s katerimi je zaznamenovana pot črez Mallnitzer (Nassfelder) Tauern. Preden so namreč zgradili železnico skozi Ture, je bil todi najboljši prehod iz Koroške na Salcburško. Da je bila smer poti tudi pozimi vidna, so postavili visoke kole. Malo pod vrhom prelaza je nudila vlažna koča (Tauernhaus) bolj borno prenočišče. Za „prelaznike“ je sedaj jako dobro poskrbljeno v lepi stavbi, ki jo je postavila Sekcija Hagen na grebenu (2414 m).

Ko bi bil Jefte šel po bitki „na divje Amonite“ v Hagensko kočo, bi mu ne bilo treba darovati hčerke, kajti prva stvar, ki sva jo srečala na pragu koče, je bila velika bela koza, ki naju je meketaje pozdravila. Za to prijaznost je dobila rogata živalica od brkatega oskrbnika brco, ki jo je vrgla iz veže ven v sneg. Mož tudi do naju ni bil posebno prijazen. Kajti na vprašanje po posebnih sobah sva dobila rezek odgovor, da morava čakati do 7. ure, če bo kaj praznega ostalo, ker imajo društveni člani prednost. No, prostora je bilo zvečer še toliko, da sva sobe kar izbirala.

V mrzli obednici sta namreč razven naju prezebali izprva samo še dve dami. Proti večeru je priropotal še en gospod s svojo čmerno zakonsko polovico. Bil je gotovo kak profesor. Hodil je namreč po sobi gor in dol, kakor po katedru, in je razlagal, kaj je vinski „grrooog“, da ga znajo kuhati samo na Adlersruhe, in piti tisti, ki so bili na Grossglocknerju.

Jaz bi mu rad oporekal, češ, da ga je rajnki srednjevaški župnik Berlic znal kuhati in piti, dasi „Grossglocknerja“ niti videl ni, pa se nisem prav upal. Kajti „Gott weiss alles, der Professor weiss alles besser“

Ko sva se naužila mraza, sva šla spat. V postelji nama je bilo toplo, ker sva se polastila tudi odej iz sosednje sobe.

Naslednje jutro je lilo v gostih curkih, midva sva jo pa ucvrla hitrih korakov na Salcburško v Nassfeld. Ta dolina pa ni samo enkrat

Nassfeld, ampak trikrat. Nad nama mokro, pod nama mokro, krog naju mokro, vse mokro. Ko bi bilo jasno in solčno, bila bi pač občudovala mnogoštevilne vodopade, večje in manjše, ki skačejo z gora v dolino; tako pa sva imela vode več ko preveč. Ker naju vreme ni hotelo uslišati, sva imela samo še eno željo: da bi prišla hitro v Bökstein in se odpeljala domov, kjer je solnce sijalo. In ta želja se je nama izpolnila še isti dan.

Čez hrib in dol.

7. Leta 1922 sem napravil sledeče izlete in ture: I Meseca januarja, februarja in marca zaradi bolezni — nobenega zleta. — II. a) Velikonočno nedeljo, 16./4. 1922, izlet na Igale. — Iz Medvod zjutraj 7 h 25 m v Ločnico do „Krekovega“ grabna; dohod 9 h 10 m. Od tu na Veliki Babnik (827 m); spočetka steza, potem breg; naprej po Igalskih vrhovih do najvišje točke 900 m. Odhod doli v grabnem pod Sv. Barboro in naprej mimo Dolinskega malna v Hrastenico ter skozi Suho na postajo v Škofjo Loko. Dobre hoje 7 $\frac{3}{4}$ h skup. Zelo vroče; po vrhovih huda burja. — b) Dne 23./4. 1922 izlet v Peklo pri Borovnici. Z vlakom ob 5 h 50 m do Borovnice; od tam nad eno-urna hoja v Peklo. Naprave vse zanemarjene in v zelo slabem stanju, nevarne. Po istem potu nazaj, ter naprej na levo okoli vsega pobočja v Vrhniko na postajo (2 $\frac{1}{2}$ h počasne hoje.) Vedno solnce. c) Dne 1/5. 1922 izlet v Iško. — Z vlakom ob 6 h 41 m zjutraj do Škofelec; hoja na Ig in čez Trnek-Kot v Iško, do Vrbice (okoli 500 m), — (središče Kranjske dežele) — dohod 11 h dopoldne. Nazaj po istem potu ob 2 h; kmalo je začelo grmeti in deževati ter je deževalo po celem potu skozi Iško Loko po Barju do Ljubljane; dohod v Zidani Most 6 h 40 m. — č) Dne 7./5. 1922 tura: Velike Lašče - via Iška in Zala v Rakitno in Preserje. Poseben opis te ture sledi. — d) 7./5. 1922 izlet na Kurešček (831 m). Zjutraj ob 6 h 41 m z vlakom do Škofeljce; hoja čez Gumnišče, Pijavo Gorico v Želimlje in po nemarkirani stezi do cerkve; dohod ob 10 h 45 m dopoldne. Zelo interesantna pot, skoraj s planinskim značajem. Razgled z vrha je zelo lep, deloma po drevju oviran; v farovžu samotari duhovnik - penzionist, ljubezniv mož, ki opravlja zajedno tudi posel svoje lastne dekle in svojega mežnarja. — Eminentna zimska partija, ker vedno solnce. Povratek ob 1 h 30 m peš čez Golo, Ig, Barje, dohod (s presledki) ob 7 h na Zidani Most. — e) Dne 4. in 5./5. 1922: Binkoštna tura na Stol (2236). — S prvim turistovskim vlakom — deloma stoje, deloma sede v vozu za prtljago — dohod na Žirovnico ob 7 h. Krevsanje v Moste št. 6 po fanta — nosača, ki se je spočetka obotavljal, a pozneje vender šel. Hoja v Valvazorjevo kočjo in po odmoru naprej v Prešernovo kočjo, 11 h — 3 h popoldne. Kmalu za ovčarsko kočjo se je začel sneg, ki pa ni držal; vreme precej lepo. Koča nabito polna, vse križem — kražem vrvelo; prenočba slaba; tudi po tleh vse ležalo. Proti večeru na vrh; drugo jutro istotako k solčnemu vzhodu. Razgled srednje vrste. Odhod ob 9 h dopoldne po Legatovi poti čez Čelo mimo Cerkovne skale in čez Zabrezniško planino na Žirovnico; dohod 12 h. Zelo vroče. — f) Dne 2./7. 1922 solčno in vodno kopalni izlet na Slivno (840 m) in Laze. — Z vlakom ob 5 h 40 m do Kresnic; čez Brod na Vernek in takoj v hrib na desno brez markacije. Hoja 6 h 30 m do 9 h 30 m dopoldne. Razgled z vrha proti Limbarski gori zelo lep, proti Ljubljani omejen. Cerkev obdaja interesanten, star, debel zid. Odhod po pobočju proti sedlu Germaše do Velike vasi, potem na cesto in krevsanje po cesti čez Brod v Laze v kopalnišče „Gänsehäufel“.

Polno ljudi; vzlie solncu mrzlo vetrovno. — g) Dne 9./7. 1922 solnčno in vodno kopalni zlet na Janče (793 m) in v Laze. — Z vlakom ob 5 h 40 m v Zalog in po cesti, do Podgrada, potem na greben in ves čas po lepem kolovozu do vrha Odhod po zelo strmeh, deloma markiranem, deloma nemarkiranem potu v Laze na kopel, kakor ad 7. Vroče! — h) Dne 16.7. in 17.7. 1922 tura, nameravana na Begunjščico, ki se je razvila v turo na Stol (2236 m). — Ob 7 zjutraj z vlakom v Žirovnico; prihod v dežju. Krevsanje v Moste št. 6 po nosača, ki pa ni hotel iti. Vedritev do 2 h popoldne. Načrt izpremenil ter krenil v viharju in dežju sam v Valvazorjevo kočjo; prenočil. Proti večeru padel sneg, ergo se zjasnilo. Drugo jutro, kakor pričakovano, hladen lep dan; dohod v Prešernovo kočjo v 1/2 3 h; zložno. Oskrbnika srečal, ki je šel v dolino po živež; ključ dobil. Kuhanje obeda v koči, in na vrh. Lep razgled; a vreme že začelo nagajati. Ob 12 h odhod po Legatovi poti čez Zabrežniško planino v Žirovnico in s popoldanskim vlakom nazaj. — i) Dne 2. 3./8. 1922 ponesrečena tura na Ankogel (3.263 m) na Salzburškem. — Iz Hofgasteina (892 m) z vlakom v Mallnitz (1185 m) na Koroškem; prenočitev Drugo jutro ob 1/2 6 h po krasnem potu v novi Hannoverhaus (2700 m), na Arnoldshöhe (1707 m), 3/4 h nad staro Hannoverhütte na Elsche - sedlu (2450 m). Dohod brez presledka v dežju 12 h. Spotoma vedno lep razgled na jug; obe koči vidni na zadnji polovici pota ves čas; srečaval mnogo turistov. Nova kočja lepa, velika, moderna stavba; nabito polna! Nobenega vpitja, nobenega prepira in nobenega kravala! Red, red in še enkrat red, katerega pri nas ni! Razgled na vse strani prost; pred nosom na vzhodu Ankogelgrupa; na jugu Säuleck (3080 m) in Hochalmispitze (3385 m); na zapadu Gamskaarspitze (2828 m) in Hocharn (3258 m); na severu Tischlerkaarspitze (3008 m) itd. Vreme, ki spočetka ni bilo slabo, je postalo pozneje grše: dež, sneg ves dan. Drugo jutro se zbudim z glavobolom; opustil Ankogel, dasi bi se bil prav lahko številnim partijam pridružil — vodnik zahteval od kočje 10.000 a. K.; šel le na 1 h oddaljeni Plattenkogel (2767 m) in se potom odločil za odhod ob pobočju Visokih Tur proti Hohentauernškemu prelazu. Vedno hoja v visočini nekako 2.400 m do Hohentaura (2828 m), Vreme je postalo boljše, tudi solnce. Pot zelo lepa, dobro vidna, dasi nemarkirana. Mimo malega, skoraj do polovice zamrznjega Tauernsee (2295 m) na sedlo Hohentauern (2463 m) in prehod čez sedlo doli po Toter Stein — (velikanske klade, po katerih je lepa pot napravljena, na sedlu samem baje ostanki rimske ceste) — mimo Grosser Tauernsee (2125 m) v Böckstein (1127 m), kjer je zopet začelo deževati. Na nekem sitnem mestu, že precej nizko, pot bila po nalivu razdrta. Od tu z vlakom nazaj v Hofgastein. — Neverjeten kontrast med južno in severno stranjo Visokih Tur; na jug lepe planinske trate, živina se je pasla do 2300 m, polagoma vzpenjajoče se pobočje; na sever same gromače, velike strmine, a lepa flora, med drugim kraljica vseh jegličev *Primula glutinosa* Klebrige Primel, ki raste le na prvotnem kamenju in nad 2000 m do 2500 m. Tla na južni strani posuta z blestnikovim prahom (Glimmerschiefer); čevlji se v solncu svetili kakor s srebrom posejeni. — k) Dne 24. 25./9. 1922 izlet v Vinske Gorice pri Leskovcu, okraj Krško na Dolenjskem. Vinska trgatev v Volovniku (200 m). Slabo vreme. — l) Dne 22. oktobra 1922 izlet na Krim (1106 m). — Z vlakom ob 5 h 50 m zjutraj do postaje Preserje; na desno po bližnjici skozi vas Kamnik in Preserje, nadalje po (slabo markirani) poti čez Planino na vrh; dohod nekako ob pol 11 uri dopoldne. Vreme je bilo spočetka precej dobro, tudi solnce se je kazalo; na vrhu pa je že naletaval dež in je brila burja. Pod vrhom na jugu je bil majhen gozdni požar, ki so ga kmetje menda kmalu pogasili, pri čemer jim je pomagal dež. Z ozirom na slabo vreme ni bilo nobenega razgleda. Torej takoj doli, najprej po potu na Gorenji Ig, potem na levo v Strahomer in čez Vrbljenje, Brest ter po Ižanski cesti v Ljubljano peš nazaj. Dohod

s presledki na Zidani Most ob 6 uri zvečer. Vreme je popoldne postalo boljše. m) Dne 3./11. 1922 izlet na Peterbenk (775 m) (kmetje pravijo Jeterbenk) pri Sv. Katarini — S tovrnim vlakom ob 9 h v Medvode in mimo Šmarjete po grebenih brez poti na vrh. Odhod ob 2 h pod Katarino na Log — Gaberje, Bokavce peš; dohod v Ljubljano 6 h popoldne. Vreme lepo — n) Dne 10.12. 1922 izlet na Sv. Jakob (806 m) nad Katarino. — S tovrnim vlakom ob 9 h v Medvode; po srednjem potu na vrh; ob 1 h odhod čez Ravnik — Podutik peš; dohod 1/2 5 h v Ljubljano. Solnce; burja. — o) Dne 17/12 1922 zopet izlet na Sv. Jakob (806 m). — S tovrnim vlakom ob 9 h v Št. Vid in čez Babnji Dol na Sv. Jakob. Odhod ob 1/2 2 h čez Tehovec — Studenčico — Preska v Medvode na postajo; s popoldanskim vlakom nozaj. Solnce. — III. Pozneje vedno slabo vreme ob nedeljah in praznikih; nebenega izleta. I. L.

8. Poleg dveh tur v Dunajske Alpe (Rax in Hochschwab) sem obiskal koncem julija 1922 Triglav skozi Vrata. Sestop čez Uskovnico. V avgustu sem naredil še dva celodnevna izprehoda z večjo družbo v Iško do Krvavih Peči. A. Jug.

9. Kroz Savinjske i Julijske Alpe. Prošlog ljeta (1922) načinili smo petorica zagrebačkih studenata izlet u Savinjske i Julijske Alpe. Pošli smo 5. VII. željeznicom preko Celja do postaje Rečica i odavle lijepom Savinjskom dolinom, a zatim se uspeli Robanovim Kotom na Korošicu. Odavle pravili smo par tura: na Ojstricu, Dedca itd. 9. VII. pošli smo preko Škarja u Logarsku dolinu i onda preko slapa na Okrešelj. Odavle smo puzali u Mrzlu goru, gdje je jedan moj drug skoro život izgubio. To nas dakako nije odvratilo od cilja. 10. VII. pošli smo preko Savinjskog sedla u Češku koču i odavle preko Mlinarskog sedla u Cozovu. Uspeli smo se usput i na Grintavec. — 12. VII. ostavili smo Kamniške Alpe i krenuli preko Ljubljane u Julijske. Iz Aljaževog Doma u Vratima uspeli smo se na Stenar i ode — 17. VII. primio nas je Triglavski Dom na Kredarici. Drugi dan zadesila nas je velika snježna mećava. Pošto smo obvladali Triglav, spustili smo se preko krasnih 7 Triglavskih jezera u Bohinj i odavle u Bled, gdje smo se odmorili od „alpskih napora“. — 27. VII. pobijelila nas je opet zagrebačka prašina. Fran Podbreznik.

Kotiček.

Kitajska planinska pesem.

„Dviga skalnati orjak
nad navpične se bregove,
zviti išče tam lisjak
svoje družice sledove.

In iz Lu-a gori v Tsi
strmo je steza zavila...
Zakaj misliš nanjo ti,
ko da bi dekle še bila?“

Pesem je vzeta iz kitajske svete knjige pesmi „Ši-king.“ Pesmi te zbirke so nastale v času od l. 1765 - 598 pr. Kr. Zbral in uredil jih je Kon-fu-tse. — Pripredil sem jo po Hausmannovem prevodu v „Deutsche Alpenzeitung“ 1921. Dr. M.

Previdni Stanko. — Brata Janko in Stanko sta srečno končala šolsko leto. „Ker sta bila pridna“, jima reče oče, „smeta napraviti planinski izlet; vsak svoj nahrbtnik že imata, kruha in klobas dobita in mama Vama bo spekla gosko, ki je dobita vsak svojo polovico.“ Vsak s polnim nahrbtnikom jo drugi dan mahata Janko in Stanko po gorski dolini. Ej, kako svež je zrak, kako se širijo prsi in kako se razprostira zrak tudi v želodcu. „Zdi se mi, da mi je vse telo lačno“, pravi živahnejši Janko, „kar jesti bom začel; kaj bi čakal, da prideva v koč?“ „Pa jej!“ mu odvrne mirni Stanko. — Janko izvleče iz svojega nahrbtnika svojo polovico goske in ugrizne vanjo. Dobra je, tako dobra, da Janko uživa njeno slastnost, dokler ni obrana zadnja kost. „Jaz bom rajši počakal“, se odloči oprezní Stanko.

V planinski koči dobita brata celo svojo sobico, spravita tam svoje stvari, po-večerjata skupno skromno večerjico in se vležeta spat. Stanko mirno zaspi, Janko se se sicer vleže, a zdi se mu, da njegov želodec še ne miruje . . . Čim bolj misli na ljubi želodec, tem bolj postaja lačen. Kaj ko bi se spravil nad bratovo polovico goske? Saj brat itak tako malo jé! Tiho zleze Janko iz svoje postelje in gre po prstih do bratovega nahrbtnika; seže vanj in ga prebrska — goske v njem ni. Preišče vso sobo, pogleda pod bratovo posteljo in k njegovemu zglavju — goske ni!

Slabo je to noč počival Janko, a sladko spal Stanko. Nekoliko zaradi slabe vesti, nekoliko iz radovednosti pravi zjutraj ko vstaneta, Janko svojemu bratu: „Oprosti Stanko, včeraj zvečer, ko sva se vlegla, sem hotel Tvojo gosko pojesti — čutil sem neodoljivo slast po njej. Vse sem preiskal, a nisem je našel. Kje si jo pač skril?“ „Skril?“ se nasmehne mirni Stanko; „nisem je skril, ampak dejal sem jo v — Tvoj nahrbtnik.“

* * *

„Ali boste kaj pili?“ vpraša oskrbnica došlega turista „Da! Prinesite mi, prosim, kozarec limonade; limono in sladkor imam pa sam.“

Društvene vesti.

Zbor delegatov se je vršil 26. maja 1923 v Ljubljani popoldne ob 5. uri v društveni sobi. — Udeležili so se ga poleg članov Osrednjega odbora odposlanci Kamniške, Kranjske, Kranjskogorske, Savinjske, Mislinjske, Mariborske in Podravske podružnice.

Načelnik dr. Fran Tomiňšek pozdravi vse odposlance, imenuje zapisnikarjem tajnika g. Silo ter objavi dnevni red zborovanja. Ker funkcijska podružnica še ni potekla, je na dnevnem redu poročilo in pregled o delovanju podružnic in sklepanje o načrtih za društveno delovanje v tekočem letu.

Načelnik dr. Tomiňšek objavi poročilo, ki ga je za Mežiško podružnico predložil odposlanec g. Pavel Košir iz Prevalj. Mežiška podružnica, ki deluje na najbolj izpostavljenem mestu, se dobro razvija, članstvo se množi in pričakovati je še prirastka. Podružnica je izvršila zaznamovanje potov na Uršulsko goro in sicer iz Guštanja, iz Prevalj, iz Mežice in iz Črne, povsod do vrha, in je oskrbela na teh potih napisne table. Markirala je tudi pot na Peco in pot iz Črne v Solčavo. Za izletnike, ki posečajo Uršulsko goro, je preskrbela zavetišče pri Godcu. Pri tamošnjem graščinskem oskrbniku Krakoliniku dobe člani prenočišče in dobro postrežbo. Podružnica ima v načrtu postavitev koč na Peci, toda z lastnimi sredstvi stavbe ne more pričeti; posestnik Mihor v Podpeci ji je sicer pripravljen dati brezplačno potrebni les za koč, za stavbo pa sredstva podružnice niso zadostna. Delo bi se moglo pričeti samo s pomočjo drugih podružnic in bi se naj osobito Mariborska podružnica zanimala za to postojanko.

Zbor odobri to poročilo in naznanjeni načrt za delo, odposlanec Mariborske podružnice pa izjavi, da se le-ta ne bo mogla sodelovati pri stavbi koč na Peci, ker potrebuje vse moči za svoje lastne načrte.

Nato poroča g. ravnatelj Jakob Zupančič za Mariborsko podružnico; nje glavno delo je osredotočeno na ureditev in oskrbo Mariborske koč, ki je sedaj popravljena in adaptirana ter ima jako dobro oskrbnico. Podružnica je nakupila v bližini koč nahajoči se izvirek studenca; če ji bodo sredstva dopuščala, napravi tam vodovod z motorno silo in event. turbino za lastno električno razsvetljavo. Koča na Klopnem vrhu je bila otvorena o Binkoštih; ima novo oskrbnico in je pričakovati, da bo postrežba dobra. Podružnica ima dalje v projektu postavitev koč na Veliki Kopi. Za

izvršitev predpriprav je ustanovljen poseben odsek. Podružnica je tudi prepregla vse Pohorje z novimi markacijami, čaka jo pa še tozadevno obilo dela severno od Drave. Poročilo in načrte za delo je zbor odobril.

Za Kranjsko podružnico poroča njen načelnik g. Fran Šavnik. Glavno delovanje je osredotočeno na ureditev Prešernove in Valvazorjeve koče na Stolu. Ker te koči ne zadostujeta sedanjim potrebam in rastočemu prometu, je podružnica sklenila razširiti svojo lastno Prešernovo kočo; Valvazorjevo kočo ji je bil Osrednji odbor prepustil v oskrbo. Skušala se bo oskrba bolje urediti. Posebno pa je potrebno, Valvazorjevo kočo tako preurediti, da se dobi primerna obednica in več spalnic. Podružnica je s privoljenjem Osrednjega odbora sklenila tozadevno precej obširne adaptacije in jih namerava takoj izvršiti. Popravile se bodo tudi poti na Stol. Skušala se bo ustvariti boljša zveza po Zelenici na Ljubelj. Skupno s Tržiško podružnico se bo skušalo pridobiti tudi kako zavetišče v Zelenici. — Podružnica bi tudi želela dobiti v oskrbo Cojzovo kočo in sodelovati pri stavbi nove koče na Krvavcu.

Predsednik Dr. Tominšek pozdravlja delovanje podružnice, pripominja pa, da hoče Osrednji odbor radi enotnega razvoja prometa in oskrbe Cojzovo kočo obdržati v lastni oskrbi in da bo tudi kočo na Krvavcu moral sam urediti, ker se mu je posebno ozirati na izletnike iz Ljubljane in Zagreba ter na zimsko turistik.

Glede Radovljiske podružnice izrazi predsednik obžalovanje, da je v zadnjih letih postala neaktivna, na zbor delegatov ni poslala nobenega odposlanca. Odbor je zato od podružnice resno zahteval potrebna pojasnila. Ker je nato podružnica že sklicala svoj občni zbor, se sme upati, da se podružnično delovanje zopet oživi.

Za Kamniško podružnico poda poročilo g. Cevc. Njeno delovanje se giblje z ozirom na to, ker ima Osrednji odbor v lastni oskrbi tamošnja zavetišča, samo v smeri nadelovanja in zaznamovanja potov. Podružnica bi želela dobiti Kočo na Veliki Planini, če to ne gre, se pa hoče zanimati za postavitve kakenga zavetišča na Mokrici.

Predsednik dr. Tominšek pojasni, da je koča na Veliki Planini že nujno potrebna poprave in da bo morda kazalo, sploh tam novo kočo postaviti, in sicer zidano, da se preprečijo vedno ponavljajoči se vlomi. Taka dela bodo pa združena z gmotnimi žrtvami, ki jih podružnica ne bi mogla zmagati; zato smatra priporočljivo, da podružnica v okolici Mokrice dobi kak prostor in postavi vsaj kako primitivno zavetišče.

Za Kranjskogorsko podružnico poroča g. dr. Tičar. Ker je Dom na Vršiču zaseden po Italijanih, je pridobila podružnica svojo novo kočo na Gozdu pod Vršičem, ureditev te koče je sedaj glavna skrb podružnice. Gmotne žrtve so velike, toda s podporami in s prireditvijo planinske veselice in srečolova upa podružnica zbrati potrebna sredstva. Treba pa je kočo še izdatno popraviti. — Pri zadnjem občnem zboru sa je pokazalo nesoglasje s skupino članov na Jesenicah, ki so hoteli izstopiti in ustanoviti svojo lastno podružnico. Upati pa je, da se zopet doseže sporazum.

Za Podravske podružnice poroča g. višji svetnik Glaser, da je njen delokrog sedaj zmanjšan, ker deluje v Pohorju tudi Mariborska podružnica. Zato pa je ustvarila kar naselbino pri Sv. Arehu; tamošnji Ruški koči in Vili Planinki je dodala novo zidano zavetišče; ta naselbina je sedaj celo leto oskrbovana. Podružnica skrbi za zaznamovanje potnih zvez ter vzdržuje obstoječe poti. V tem smislu bode tudi za naprej delovala.

Za Savinjsko podružnico je poročal njen načelnik g. Fran Kocbek. Delovanje je narisal tako, kakor je razvidno iz poročila o občnem zboru te podružnice. Izdatno se je tudi popravila pot čez Konja, ki je po obilnih klinih izpremenjena v ježa. Podružnica ima v načrtu povečanje koče na Korošici in popolno ureditev povečane Mozirske koče ter popravo poti od Okrešlja na Skuto. Kocbekova koča se pusti še

naprej v oskrbi Ferijalnega Saveza, ki ima tam dobro došlo zavetišče in jo tudi dobro urejuje. Poset Savinjskih planin bi se s štajerske strani zelo razširil, ako bi bila kaka boljša prometna zveza. V tem oziru stojimo sedaj tam zelo slabo; ni niti poštne niti avtomobilske zveze.

Za Mislinjsko podružnico poroča odposlanec g. Milan Tominec, da je izpolnjeno delo podružnice z oskrbovanjem Koče na Uršulski gori. Tam se sedaj nastavi nova oskrbnica, od katere se pričakuje, boljši red, podružnica bo pa tudi zaznamovala več potov in ustvarila posebno novo potno zvezo na Pohorje. —

Ker se nekatere podružnice niso udeležile zbora delegatov, se končno ugotovi, da so bile zastopane bistveno vse tiste podružnice, ki že vršijo kako važnejše delo in imajo svoje lastne postojanke. —

Vse naznanjene načrte je zbor delegatov odobril; upati je, da jih bodo podružnice kar najbolje izvršile.

Istega dne se je po zboru delegatov vršil izreden občni zbor Osrednjega Društva. Poročilo o tem občnem zboru in o proslavi 30 letnice našega društva se priobči v prihodnjih številkah.

Ustanovno zborovanje Aljaževega kluba SPD. — V četrtek, 17. maja ob 8. uri zvečer, se je izbrana družba ljubiteljev naših planin sestala v srebrni dvorani hotela Uniona v Ljubljani, da določi Aljaževemu klubu SPD končno obliko in mu postavi na čelo redni odbor. Dosedanji načelnik akcijskega odbora dr. Jos. Srebrnič je iskreno pozdravil navzoče, predvsem zastopnike odbora SPD gg. Čadeža, Jeretina, dr. St. Tominška in dr. Žvokelja, dalje predsednika T. K. Skale prof. dr. Janka Ravnika, zastopnico dam dr. Angelo Piskernikovo in dr. V vnesenih besedah se je ozrl na lepoto naših planin, orisal namene, ki jih z Aljaževim klubom imamo, opozoril na soglasje, ki se med njim in SPD kar samo podaja, ter s posebnim veseljem ugotovil, da je naš klub iz raznih razlogov našel simpatičnega odmeva pri vseh krogih, ki so zvedeli zanj. Kot predsednik ustanovnega zborovanja se je na njegov predlog per acclamationem izbral prof. dr. Janko Ravnik, ki je v imenu svoje organizacije ustanovitev novega kluba najtople pozdravil ter dal zagotovilo, da bode T. K. Skala novemu klubu vedno rad pomagal, kadar bi kake pomoči potreboval. Pravtako presrečno je kot delegat Osrednjega odbora SPD dr. Dom. Žvokelj izročil novemu klubu iskrene pozdrave SPD samega ter izrazil željo, naj bi z novim klubom prišlo mnogo levega idealizma v planinstvo. — Prečitala in raztolmačila so se nato klubova pravila ter z nekaterimi spremembami odobrila. — V članstvu so se določile tri stopnje: ustanovniki, ki plačujejo Din 100,—, redni člani, ki plačajo za tekoče leto Din 10,—, in podporni, ki prispevajo v klubove namene na poljuben način; vendar morejo postati prvi in drugi le oni, ki so že drugače redni člani S. P. D. — V odbor so se izvolili naslednji gg.: kot predsednik univ. prof. dr. Jos. Srebernič, kot tajnik katehet Janez Jalen, kot blagajnik in gospodar prof. Mlakar, kot odbornika zdravnik dr. Anton Breclj in cand. phil. Anton Kozjek. — Novi predsednik se je zastopnikom Osrednjega odbora SPD in T. K. „Skale“ prisrečno zahvalil za udeležbo pri ustanovitvi kluba ter je zagotovil, da bo Aljažev klub v najlepšem prijateljskem razmerju z njima na vso moč podpiral idealne svrhe slovenskega planinstva.

Dvajsetletnica Kranjskogorske podružnice SPD. Pri svoji „Koči na Gozdu“, ki se je otvorila na Vidovdan (28. junija) in je odtlej dobro oskrbovana, priredi Kranjsko-gorska podružnica v proslavo 20letnice svojega obstoja dne 15. julija 1923 planinsko veselico. Ob 8. uri se bodo na kolodvoru v Kranjski Gori sprejemali gostje, nato se vrši odhod h koči, kjer bo ob 11. uri služba božja s petjem in godbo. Nato se vrši veselica z nagovori, s planinsko tombolo in dr.

Koča na Gozdu, ki leži ob lepi državni cesti čez Vršič na Bovec 1340 m visoko, je od Kranjske Gore le dve uri oddaljena; pot, pravo šetališče po lepi romantični dolini Velike Pišnice, je pripravna tudi za vsakega neturista. Kdor se hoče brez naporov naužiti zdravega planinskega zraka in biti vesel, naj ne zamudi lepe prilike. Godba 40 mož iz Jesenic je zagotovljena; sodeluje tudi mešani pevski zbor iz Kranjske Gore. Dobitki tombole so raznovrstni in obstojajo le iz turistovskih in lovskih potrebščin; srečka po 3 Din. Pridite torej v nedeljo dne 15. julija h Koči na Gozdu pod Vršičem! — Zveza z vlaki: odhod iz Ljubljane z jutranjim turistovskim vlakom ob 4. uri 40 min., prihod v Kranjsko Goro ob nekako 8. uri. — Odhod iz Kranjske Gore ob 20 uri 23 min. ter zveza iz Jesenic z Ljubljano — V slučaju slabega vremena se veselica preloži na prihodnjo nedeljo.

Planinsko društvo v Trstu, občni zbor. — Planinsko društvo v Trstu, bivša podruž. S. P. D., je imelo dne 25. marca t.l. svoj redni občni zbor. Po pozdravnem nagovoru je predsednik, g. Dr. Matej Pretner, poročal o društvenem delovanju; iz njegovega poročila posnemljemo sledeče:

Občni zbor je bil sklican zato, da odbor poroča o društvenem delovanju leta 1922, posebno pa, da se izvoli novi društveni odbor, ker je ves dosedanji odbor, nahajajoč se vsled raznih vzrokov v krizi, dal svojo demisijo. Najhujši udarec je zadobilo društvo s tem, da se je moral društveni tajnik, g. Puhalič, ki je z vso vnemo opravljal tajniške posle, preseliti začetkom leta 1922 v Gorico. On zasluži vso zahvalo za svoje sicer kratkodobno, a uspešno delovanje za naše društvo. Tajniške posle je prevzel pozneje g. Novak, ki pa je vsled bolezni že delj časa zadržan; tako je društvo zdaj brez tajnika.

Društvo je imelo preteklo leto precej sej in je napravilo tudi več izletov; nekateri so bili zelo dobro obiskani in so se v vsakem oziru posrečili. Tako n. pr. v Slivje z obiskom društvene jame, izlet na Strmi vrh nad Planino v Vipavi, na Artviže. Posebno številna je bila udeležba izleta na Nanos, ki ga je prerediti delavna podružnica v Vipavi. Nadejati se je, da bo društvo v tem oziru nadaljevalo svoje kulturno delovanje.

Društvo je imelo v svoji oskrbi 2 podzemeljski jami, in sicer Divaško jamo in Bilinico v Slivjah. Divaška jama je bila tekom vojske izpostavljena raznim devastacijam. Tudi po preteku vojske je nismo mogli imeti zaprte, ker to ni ugalajlo gotovim ljudem. Popravili smo sicer trikrat vrata, zaprli jama z močnimi ključavnicami, a vselej so nam neznane osebe, baje nekateri mladeniči iz Trsta, vdrli s silo v jama in poškodovali vrata. Brez jamstva za posest svoje jame, nismo mogli napravljati investicij v to jama. Pozneje so divaški lastniki jame, baje pod pritiskom, jo odstopili nekemu drugemu tržaškemu društvu in nas niso o tem niti obvestili.

Posrečilo pa se nam je obdržati Slivsko jama v najemu in v oskrbi. Pri jami v Slivju, ki je med vojno tudi precej trpela, smo popravili vrata, vhod, in druge naprave, kar nas je stalo za naše finance ogromni znesek okoli 2.000 Lir. Napravili pa smo to res krasno jama dostopno širšemu občinstvu. Ključje jame hrani odbor solastnikov v Slivjah. Naše društvo je bilo, posebno z ozirom na Slivsko jama, večkrat napadeno v nekaterih tržaških časopisih in je bilo obdolženo, da se bavi s protidržavno, politično agitacijo in da je kot tako nevarno za obstoj države. Ker so bile te zlobne obdožitve popolnoma neutemeljene, je napravil odbor v obrambo spomenico, ki jo je vložil 17. marca 1922 na tuk. generalni civilni komisarijat in v kateri je razložil brezsmiselnost obdolžitve, ki so se širile po časopisju. Vsakdo, kdor le količkaj pozna naše društveno delovanje, ve, da se naše društvo ni nikdar pečalo s politiko in da je, strogo se držeč

društvenih pravil, izvrševalo le kulturno delo, t. j. odkrivalo je svojim članom lepote naše domovine in vzgajalo v njih ljubezen do nje.

Kakor znano, so bila na zadnjem društvenem občnem zboru sprejeta tudi nova pravila, s katerimi se je spremenilo naše društvo v Planinsko društvo, s pravico, da ima podružnice v Italiji. Ta pravila pa se še niso predložila pristojni oblasti za odobritev, kajti v Gorici se je sestavil odbor, ki je napravil tudi pravila za Planinsko društvo v Gorici, ki bi naj bilo centrala za vse nekdanje podružnice Slov. Plan. društva. Vsa zadeva pa je v Gorici, kakor se vidi, zaspala, kar je zelo obžalovanja vredno; kajti Gorica bi bila radi svoje naravne lege in iz drugih razlogov mnogo, mnogo ugodnejši sedež za centralo Planinskega društva nego Trst. — Ker vidimo, da se v Gorici mirno spi, bo treba predložiti nova pravila tukajšnji prefekturi v odobritev. Gotovo bo koristno, če bo mogoče osredotočiti delovanje posameznih Planinskih društev, oziroma podružnic Planinskega društva; saj majhna razcepljena društva brez tesnega medsebojnega stika ne morejo izvršiti nobene večje akcije.

Odvisno pa bo delovanje v glavnem od tega, da izvolimo nov in delaven odbor, za kar je treba mladih moči. Naše društvo je sposobno za obstoj in za procvit, ima sedaj nad 120 članov, seveda plačujočih, in nadejati se je, da se njih število izdatno poveča. V ta namen je povabil predsednik vse člane na sodelovanje. —

Nato je poročal g. blagajnik Pavlica o društvenem premoženju, iz katerega je razvidno, da je bilanca društva aktivna. Po poročilu pregledovalcev računov, ki so našli vse v redu, je zbor odobril poročilo predsednika in blagajnika. Izvolil se je končno novi odbor in sicer kot predsednik g. Dr. Matej Pretner, četudi je ta iz tehtnih vzrokov imel željo, da se izvoli kdo drugi, a za odbornike so bili izvoljeni: g. Stanko Dekleva, ki je prevzel podpredsedništvo, g. Albert Koruza, ki je prevzel tajništvo, g. Andrej Pavlica za blagajnika in upravitelja Slivske jame, nadalje g. Srečko Stepančič in Kazimir Sancin. Za zaupnika je bil izvoljen g. H. Pertot iz Barkovelj. Za pregledovalca računov sta bila izvoljena g. Nicefor Stepančič in g. Anton Muha.

Na predlog člana g. Dr. Slavika je sklenil občni zbor, da naj novi odbor predloži čimprej pristojni oblasti v odobritev društvena pravila.

Potem ko so razni člani izrazili različne želje, ki so se vzele na znanje, je predsednik zaključil lepo uspelo zborovanje.

Obzor.

Planinski album. — Osrednji odbor je izdal v proslavo društvene 30letnice (1893–1923) „Planinski Album,“ ki vsebuje 100 krasnih planinskih slik. — Lepi posnetki nam zaporedno predočujejo najvažnejše gorske vrhove, pokrajine in kočje SPD v Julijskih Alpah, Karavankah, Kamniških planinah in v Pohorju. Albumu je priložen 32 strani obsegajoč opis slik prirejen tako, da se ob opazovanju slik prepoznavajo tudi zadavne krajine in se tako z umevanjem uživa vsa krasota naših planin. — Lična, v platno vezana knjiga je v kras vsaki sobi in se naj ne pogreša v nobeni knjižnici! Nabavi si jo naj vsak planinec; kdor pa še ni turist, njega bo vsaj „Planinski Album“ popeljal v naše krasne planine dotlej, da bo oprtal nahrbtnik in občudoval v prirodi, kar mu mikavno kažejo slike in opisi.

Zvezna tiskarna in knjigarna v Ljubljani je izdelala ta Album. — Cena 120 Din, po pošti 10 Din več. — Naroča se pri Osrednjem odboru SPD v Ljubljani, Kralja Petra trg št. 2.

Planinsko gibanje v Primorju. — Primorje, z državnim prevratom odrezano od jugosl. kulturnih središč, je že preživelo čase prve zmede in znova se je začelo oživljati tudi slovensko planinstvo. S posebno radostjo ugotavljamo, da je pobudna mladina začela resno gojiti planinstvo, zavedajoč se, da ravno spoznavanje rodne grude, našega solnčnega Primorja, in proučevanje ljudstva, ki na njej živi, rodi domoljubje. V akad. društvu „Balkan“ v Trstu se je osnoval „Planinski odsek“, ki med članstvom društva goji planinstvo in dejansko podpira prerojeno Planinsko društvo v Trstu ter ostale podružnice; osniva tudi v mladinskih društvih „Turistovske odseke“ in tako razširja planinsko idejo. — V akad. društvu „Adrija“ (Gorica) je bila pred tremi leti zasnovana „Počitniška zveza“, ki omogoča turistovanje z nabiranjem podpornih članov; ti se obvežejo, da sprejemajo potujoče dijake na hrano, oz. na prenočišče. Želeti je, da prava in zdrava turistika rodi posebno med mladino zmisel za lepoto domače primorske grude in utrdi v nje duši trdno narodno zavest!

— pob —

Ovce se zaženejo. — Na Dovjem ovce zaženemo, to se pravi, ženemo jih v poletju v gore, da se same, brez pastirja pasejo; jeseni jih gredo iskat in preplezajo vse gore, preden jih najdejo. Zgodi se tudi, da se nekaj ovac zgubi, ubije ali zaide na Goriško, Koroško. Pa večidel so bili ljudje pošteni in so povedali, kje so ovce: Jaz sem leta 1890 tri svoje ovce zagнал v Vrata, pa sem jeseni le eno nazaj dobil! — Bovška Vahica, rojena 1853, tedaj stara 68 let, jih je v jeseni 1921 dolgo iskala, nazadnje jih je našla na Goriškem, nad Trento, onstran Pihavca in jih je čez Pihavec nazaj pripeljala. Ona je včasih pasla v Vratih, od 16—24 leta, in je vse stene, tudi Cmir, preplezala. Sedaj stoje italijanski vojaki na meji; kako je Vahica čez mejo prišla? Lahko! Saj so videli, da ni tihotapka. Malo tobaka in cukra jim je dala, pa so ji še povedali, kje so zvonec ovac slišali.

Jakob Aljaž.

Naše slike. Erjavčeva Koča (1523 m) — predgorje Škrlatice. — Ta slika nam kaže situacijo Erjavčeve koče. Le 10 minut pod prelazom Vrščem (1611 m), kjer vodi med vojsko zgrajena cesta iz Kranjske Gore skozi Pišnico v Trento, leži prijazen samostojen hribček, obdan na strani proti Mojstrovki (2332 m) s še precej poraslim gozdičem, na strani proti Prisojniku pa skoro popolnoma izsekan. Vrh hribčka leži nanovo preurejena Erjavčeva koča, ki je bila prometu zopet izročena leta 1922. Koča je važna kot izhodišče za ture na Mojstrovko in v pogorje Jalovec, za prehod v Planico ter za ture na Prisojnik in Razor. Tudi sama na sebi je lepa točka, ker se nudi z nje najdivnejši razgled. Ker leži tik pod Prisojnikom, se z nje najboljšo pregledajo divje in mogočne njegove stene. Še bolj zanimiv pa je pogled v dolino Velike Pišnice in Krnice in na onstran dvigajočo se skupino Škrlatice. Predstoječa slika kaže baš pogled na predgorje Škrlatice, t. j. (od leve na desno) na Kurji vrh (1749 m), Police, Špik (2472 m), Lipnico (2418 m), Visoko Ponico in v zasneženi kot pod Škrlatico (Veliko Dnino).

Vseбина: Janko Mlakar: Ponesrečen izlet (Str. 97). — Čez hrib in dol (Str. 104). — Kotiček (Str. 106). — Društvene vesti: Zbor delegatov (Str. 107); Ustanovno zborovanje Aljaževega kluba SPD, Dvajsetletnica Kranjskogorske podružnice SPD (Str. 109); Planinsko društvo v Trstu, občni zbor (Str. 110). — Obzor: Planinski Album (Str. 111); Planinsko gibanje v Primorju. Ovce se zaženejo Naše slike: Erjavčeva koča (1523 m) — predgorje Škrlatice (na prilogi) (Str. 112).

Urednik dr. Josip Tominšek v Mariboru. — Izdaja in zalaga Slovensko Planinsko Društvo v Ljubljani (Osrednji odbor). — Tisk tiskarne Makso Hrovatin v Ljubljani.

Erjavčeva koča (1523 m) — predgorje Škrlatice

Fot. dr. Slanko Tomišek